

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu. -- Posamezna številka stane s prilogo „Vera in Življenje“ 2.- Din

Nekdaj in sedaj.

„Križa, težki časi!“ To je splošna beseda današnjih dni. Stari ljudje tožijo, kako hudo je postalo na svetu, mladi premišlujejo, kako lepo je pač bilo nekdanj. Pa tožba o slabih časih je stara, kot je star človeški rod. Slabe, težke čase je otvoril že izvirni greh.

Na splošno je torej na svetu vedno težko in nezadovoljivo. Često je naštevane dobrih starih časov odveč. Toda za nekatere stvari je pa le dobro, da iščemo primere v preteklosti. In če primerjamo praktično krščansko življenje posameznika in družine v nedavnem času in sedaj, moramo tudi reči: Včasih je bilo vendar drugače! Na primer:

Nekdanji naši predniki niso bili samo kot kristjani napisani v krstni knjigi, niso molili in priznavali Boga samo v cerkvi in molitvi, ampak je bilo vse njihovo življenje prešinjeno z verskimi mislimi. Povsod so videli Boga, za njegovo čast so se postavili tudi v javnosti. Danes verska zavest in ponos vedno bolj gineva in prevladuje gola posvetnost. Brezverski kričar ima često pristo besedo, navzoči katoličan pa molči.

Matere so bile vedno v največji časti. Pred porodom so bile blagrovane, da jih je Bog odbral za premenitno delo. Danes mnogi imenujejo matere s številno družino neumnice. Inserterati po časopisih iščejo stanovalcev — zakonskih parov, ki nimajo otrok. Stariši s kopico otrok iščejo pogosto zaman streho. Ali je to krščansko? Bog bo govoril pač drugače, ko nas bo sprejemal pod nebeško streho.

Z znamenjem svetega križa smo včasih pričenjali in posvečevali vse. Prekrižali so se vsi, ko so vstajali, ko so hodili k počitku, ko se je zabliskalo, ko je gospodinja zamislila kruh, ko so oče načeli nov hleb kruha, predno je voznik dal potegniti živini voz itd. Zdaj je prišlo vse to že precej — iz mode.

Pozdrav, ko gre katoličan mimo cerkve ali znamenja, vedno bolj gineva. Tudi zvočenje za angelski pozdrav ne odkriva mnogo glav in ne sklepa več vseh rok k molitvi.

Že na deželi se zdi mende nekaterim poniževalno sneti klobuk iz glave za molitev. Premnogi so že vzvišeni nad molitev, so že — emancipirani.

Nekdanj so po sobah visele le svete podobe. Pri ženitovanjski opravi je bil najlepši in najvažnejši predmet križ. Zdaj svete podobe izpodrivajo premnoga zrcala. Po stenah stanovanj često iščeš zastoj svete podobe, pač pa vidiš naslikane kakšne pse, mačke, pokrajine in tudi — nage ženske. Da v takih sobah iščeš zastoj kropilnika z blagoslovljeno vodo, je jasno.

Še nedavno so delali po vseh družinah o Božiču jaselce, zdaj se šopiri že marsikje samo božično drevesce. Celo nedolžnega Miklavža, otroškega prijatelja, so že nekateri hoteli izpodrinuti in ga nadomestiti s kraljem Matjažem.

Iz našega govorjenja, iz današnje družbe, iz naših družin, iz našega življenja hočejo mnogi izriniti Boga. Kakor je tu in tam odrinjen oče v zapeček, ko je izročil gospodarstvo sinu, tako hočejo nekateri izriniti Boga iz vsega našega življenja. Vera izginja, nastopa pa svojo pot materijalizem, uživanje. Saj so vse pozemeljske stvari za človeka, saj so jih ljudje vedno ljubili. Toda Boga je treba pri tem vedno priznavati. Mnogi ga pa hočejo kar odstaviti. To je napačna vera v snov, namesto v Boga, v zemljo namesto v nebesa, v dinar in liter in meso, namesto v dušo, vest in milost.

Ali ne prihajajo odtod že strašne posledice? Razdvojena in prevarana človeška srca kričijo po rešitvi. Enako socialne in gospodarske razmere. Pa ni rešitve razen v Bogu.

Hvala Bogu, ni še vse izgubljeno. Bog ne daj, da bi bilo! Vere je še mnogo na svetu. Bo naj pa živa in praktična.

Prijatelj, dve procesiji gresta skozi življenje današnjega človeka. Ena je usmerjena samo v ta svet in njegovo uživanje in Boga pri tem ne upošteva. Druga pa svetne dobrine po božji volji uporablja in ima za cilj Boga in zveličanje. Kateri teh dveh procesij si pridružen. Pomisli! . . .

Oj slovenska zemljica, domovina mila . . .

„Izpred oči, iz srca,“ — taka je navadno človeška ljubezen. Drugačna je pa prava krščanska ljubezen. Poslušajmo prisrčno besedo velikega sv. Pavla, ki jo piše Filipljanom: „Zakaj Bog mi je priča, kako hrepenim po vas vseh v ljubezni Kristusa Jezusa; in to prosim, da bi vaša ljubezen bolj in bolj rasla v spoznanju in vsaki razumnosti, da boste preskušali, kaj je boljše, da bi tako bili za dan Kristusov čisti in brez spotike, napolnjeni po Jezusu Kristusu s sadom pravičnosti v slavo in hvalo božjo.“

Mnogoteri naši bratje in sestre so nam „izpred oči.“ Ali so nam tudi „iz srca?“ So to sinovi našega rodu, katere po svetovni moriji ni mogla objeti svobodna naša domovina in so tudi mnogi naši izseljenci.

Ali izpolnjujemo mi svojo narodno, krščansko dolžnost do svojih rojakov, ki niso v naši sredi? Ali hrepenimo po njih v ljubezni Kristusa Jezusa? Samemu Gospodu so se rojaki smilili in jokal je bridko nad svojim ljudstvom. Kakšna poročila beremo o svojih rojaki, trpinih pod tujim jarmom! Ali segajo ta poročila nam do srca? Ali najdejo v naših srcih tudi odmev? In ta odmev je pravi, če mi za svoje brate in sestre molimo. Z molitvijo jim moremo največ pomagati.

Niso tisti narodni junaki, ki morda na zunaj hlinijo svojo domovinsko ljubezen in obračajo svoj plašč vedno po vetru, ampak tisti so pravi zvesti sinovi domovine, ki poznajo pravo krščansko ljubezen in žrtev.

Čudno. Ko mnogi želijo v našo sredo, v svojo domovino, med svoje ljudi, pa na drugi strani v zadnjem času mnogi Slovenci svojo očetnjavo zapuščajo. Izseljevanje je postalo v zadnji dobi naša narodna bolezen. Ta bolezen se je prijela naroda kot kuga, ki naredi mnogoterega nezadovoljnega z razmerami doma in kaže zlate gradove v oblakih tujine. Koliko naših ljudi pa gre v tujino iz resnične potrebe? Ali ne manjka našemu kmetu delavcev? V tujini vrši marsikateri slovenski delavec kmečka dela, katerih se je doma — sramoval! V naše kraje pa prihajajo tujci. Poznavatelj našega izseljeništvá trdi, da je 75% naših izseljencev, ki bi bili lahko naši doma boljše kruh kot ga jim pa reže tujina. Kolikokrat nam zatrjujejo naši Amerikanci: „Doma bi bil našel boljše Ameriko, če bi bil toliko skrbel, delal in trpel kot v tujini!“

Kako krute so tudi nevarnosti tujine! Nežne vezi družin tujina trga. Mati pod revnim domačim krovom koprni po sinu . . . sin pa . . .? Družina je morda doma v bedi . . . lahko miselni oče v tujini pa . . .? Žena doma hrepeni po možu . . . mož v tujini pa . . .? Posledice so grozne: družine propadajo v revščini, otroci so slabo vzgojeni, zakoni se rušijo, časna in večna sreča izginja.

Kolikeri v tujini pustijo svoje najboljše moči, zdravje, življenje. Tujina izrablja, izmozgava.

In versko ter moralno tujina upliva kvarno. Še doma, v ugodnih razmerah, se naš človek rad umakne verskemu življenju. Kaj bo šele v tujini, ko ni v bližini niti cerkve, niti duhovnika, niti lepih zgledov! — Pač pa je v tujini vsepovsod polno moralnih nevarnosti, tako vabljivih in zapeljivih, da mnogi kmalu pade. Nedavno smo brali o ubogem slovenskem dekletu „pjevačici“, ki je nastopala v velikomestnem brlogu v turških hlačah . . . Žalostno. In posledice? Uboštvo, spolne in druge bolezni, norost, nesrečna smrt . . .

Te dni se mudijo med nami mnogi naši rojaki, ki so prišli iz Amerike. S kakšnim veseljem hodijo po naši domovini. Morda jih kdo blagruje zaradi ugodnega gospodarskega položaja, ki ga uživajo v tujini. A ti naši bratje bolj blagrujejo nas, ker smo doma, v domovini.

„Slovenec tvoja zemlja je zdrava, za pridne nje lega je prava!“ — Na svoji zemlji bodimo vsi na pravem mestu. V pravi veri očetov ostanimo in Bog bo zvesto z nami. Kjer je Bog, tam je sreča. Povsod Bogal Naj bo to naša molitev!

Zvestoba.

Že od majnika dalje je pri nedeljskih in prazniških jutranjih sv. mašah govor o krščanskem zakonu na podlagi znamenite okrožnice sedanjega svetega Očeta Pija XI. Svetost in zvestoba naj v zakonu vlada, to je preseči klic vrhovnega glavarja svete Cerkve. Naj napišem zgled iz zgodovine, ob katerem naj premislijo svoje razmerje vsi naši zakonski.

Ko je cesar Konrad III. bavarskega vojvoda Welfa v mestu Weinsbergu oblegal z veliko vojsko in mu je grozil, da mesto, ko ga zavzame, do tal poruši in vse moške pomori, so žene tega mesta prosile pri cesarju milosti. Zatrjevale so svojo nedolžnost in nekrivdo vojske in prosile so, da smejo mesto zapustiti. Prosile so tudi, da smejo

vzeti s seboj tisto, kar jim je najljubše. Prošnja je bila uslišana. Ko je hotel cesar Konrad na določeni dan videti odhod teh žena iz mesta, se je pa moral nemalo čuditi. Zakaj videl je, kaj je tem ženam najdražje. Niso namreč odnašale svežnjeve obleke, ne živil, ne lepoticja in dragocenosti, ampak nesle so na svojih hrbtih — može. Zakonske žene so si oprtale zakonske može, matere sinove, hčere očete. In to kar vse po vrsti. Tudi vojvodinja je nesla enako svojega soproga. Prizor je privabil zmagovalcu solze v oči, prizanesel je mestu in ponudil je bavarskemu vojvodi zopet prijateljstvo.

Ali bi storile danes vse zakonske žene enako? . . . Ali bi storili tudi zakonski možje s svojimi ženami enako? . . .

To in ono.

Cerkveni slikarji se mudijo zadnji čas v naši župniji. Na zunanji zid prijazne bistriške cerkvice sv. Jurija je lepo naslikal sv. Krištofa g. Matija Bradaška iz Kranja. Bil je že svoj čas ta svetnik naslikan na tej podružnici, a zakrila ga je prizidana zakristija. Vse stroške za to sliko je prevzel g. Košir Anton, Frčarjev oče iz Bistrice, ki je za podružnico sv. Jurija in cerkvene namene sploh že mnogo žrtvoval. Naj mu Bog vse povrne! Isti slikar je tudi lepo poslikal znamenje žalostne Matere božje v zgornjem koncu. Za to znamenje sta se predvsem zavzeli družini Kokalj - Kališnik. Naklonjenost sta mu pokazala oba gg. Gassnerja, nekaj so priložili dobri Tržičani in sedaj je dobilo znamenje lepe slike sv. Andreja, sv. Ane in sv. Uršule. Naj ti zavetniki skupno z Materjo božjo izprosijo božjega blagoslova vsem dalcem in vsem Tržičanom!

Tudi v župni cerkvi imamo že par tednov odre v moški kapeli. Umazana je postala in manjkalo je v njej slikarije. Sta pa napravila lepe načrte, ki so originalni, dva mlada akademična slikarja g. Janez Mežan in g. Miklavž Pirnat. Prevzela sta tudi slikanje, ko je to odobril škofijski ordinariat. Bodo te slike nekaj domačega. Nad vrati kapele in zakristije bosta čez pet metrov široki in čez tri metre visoki sliki. Na eni bodo patroni tržiških obrti: sv. Rok, sv. Lucija, sv. Krispin, sv. Florijan in sv. Lavrencij. Pod njimi bo slika današnjega Tržiča. Na drugi sliki bo Marija pomočnica in spodaj tržiške tovarne z nekaterimi delavskimi obrazi. Težko je bilo lepo sestaviti te skupine, a so se umetnikoma na načrtu lepo posrečile. Upamo, da se jima bo to tudi pri fresko - slikah. Med

obe okni pa pride mogočna slika Kristusa - Kralja. Bog daj, da bi mogli v prihodnji številki povedati, da je delo lepo izvršeno. Za božjo čast pač ni nikdar prelepo in zato smo pripravljeni tudi na denarne žrtve. Ves omet je bilo treba v kapeli odbiti, da so se stene zravnale in pripravile za slikanje. Ob enem bodo narejena tudi nova okna v kapeli. Pri obeh oknih je bilo doslej le navadno steklo. Med steklo in mrežo se je nabralo polno nesnage, ki jo je bilo nemogoče odstraniti. Sedaj dobimo okno iz katedralnega stekla, a svetli, da se ohrani pred velikim oltarjem svetloba. Okni bosta podobni onim, ki so v ladiji cerkve. Stroške za eno okno je obljubila prevzeti že dobra oseba. Morda dobi tudi drugo okno svojega dobrotnika? — Dober mesec morajo sedaj tudi lastniki klopi v kapeli potrpeti, ko smo klopi odstranili. Bo pa potem vse lepo urejeno. Izdatki bodo natančno izkazani, ko bo delo dovršeno. Ker ima cerkveno predstojništvo obzir do župljanov v težkih časih, pa priporoča zaenkrat le cerkveno puščico v obilno upoštevanje.

Na Brezje hodimo Tržičani vedno radi. Brez dvoma se zberemo obilno okoli Pomočnice kristjanov tudi v nedeljo 26. julija, ko bo vsa ljubljanska škofija proslavljala 1500 letnico efeškega koncila in bodo tisoči izražali svojo voljo, da hočemo misijonarja Friderika Barago počastiti kmalu na naših oltarjih. Proslava se prične že na predvečer s pridigo in rimsko procesijo, glavno bo pa v nedeljo dopoldne od 10. ure dalje. Milostna podoba bo prenešena na oltar na prostem, da zasije milina podobe Matere v vsa srca navzočih. V svoji sredi bomo imeli tudi številne rojake iz Amerike. Iz Tržiča bodo to jutro vozili na Brezje avtobusi. Pojdimo, da skupno z brati in sestrami pomolimo za važne stvari pri Mariji!

V Velesovem se bo vršil 16. avgusta shod vseh dekliških Marijinih družb iz kranjske dekanije. Družbe se bodo zbrale do devetih dopoldne pri velesovski podružnici, da gredo v procesiji v cerkev, kjer bo sv. maša in pridiga. Tudi popoldanske pobožnosti v cerkvi se še udeležijo vse družbe. Članice naše družbe, ki pojdejo na ta shod, naj se oglasijo zaradi avtobusa vsaj en teden preje pri prednici ali tajnici družbe.

Zlatomašnik je letos med duhovniki ljubljanske škofije edino gospod dekan naše dekanije Dolinar Franc v Cerkljah. Rodil se je 23. marca 1859 na Dobrovi, v mašnika je bil posvečen 27. julija 1881. Bog ga ohrani!

Zvonček na Kofcah je blagoslovil na šentjanžvevo nedeljo g. kaplan Zakrajšek Vik-

tor. Stal je zvonček v zvonarni Din 683:40. Nekaj bo stala tudi še montaža. Da je bilo mogoče opraviti žegnanje, je bilo treba zopet popraviti oltar, ki se pogreza. Sploh bo treba oltar preurediti, ker je bil nov v naglici narejen. Tudi je še na Kofcah nujno potrebna omara primerna za cerkveno obleko. Prav je, da so ob žegnanju na Kofcah navzoči upoštevali vse našete potrebe in še stari dolg kapelice, pa so zbrali lepo svoto Din 1009. Bog plačaj!

Za misijone so nabrale dekleta v misijonskem tednu po hišah Din 3500. Polovico dobi družba za širjenje vere, polovico pa apostolstvo sv. Cirila in Metoda. K tej svoti bo pridejano tudi tisto, kar se je nabralo med letom za misijone. Nabiralkam in darovalcem: Bog povrni!

Za bratovščino sv. Rešnjega Telesa je bilo letos nabranjeno Din 910, ki se odpošljejo centrali v Ljubljani.

Podpisov za beatifikacijo škofa Bage je bilo nabranih v naši župniji čez 12 strani na poli. Odposlani so bili ti podpisi na škofijski ordinariat v Ljubljani. Dosedanji naši gorečnosti za misijone, naj se pridruži še molitev, da dobimo Slovenci kmalu svojega prvega svetnika.

Oznanila za avgust.

Porcijunkulski odpustki, vsakokrat, kadar kdo obišče župno cerkev in moli po namenu sv. očeta vsaj šestkrat Oče naš, Zdrava Marija, in Čast bodi, se morejo dobiti od sobote 1. avg. opoldne do nedelje 2. avg. opolnoči. Prejeti je treba tudi sv. obhajilo, sv. spoved je pa mogoče opraviti že popreje. — Na stranskem oltarju bo izpostavljena podoba sv. Frančiška v češčenju.

2. Deseta nedelja po Binkoštih in prva nedelja v mesecu. Pri šesti sv. maši je skupno sv. obhajilo za moške, ki naj za porcijunkulske odpustke v obilnem številu pristopijo k mizi Gospodovi.

5. Sv. Ožbolt. Ob šestih je orglana sv. maša za Dolince z običajnim darovanjem.

6. Prvi petek v mesecu. Ob šestih sv. maša z blagoslovom. Na predvečer od osmih do devetih skupna molitev svete ure v župni cerkvi.

9. Enajsta nedelja po Binkoštih. Službe božje v navadnem redu.

10. Sv. Lavrencij. Ob šestih v župni cerkvi orglana farna sv. maša. Ob pol osmih sv. maša v cerkvi sv. Andreja za kosarje in vse kovinske delavce.

14. Vigilija k Marijinem vnebovzetju. Zapovedan strogi post.

15. Marijino vnebovzetje, zapovedan praznik. Ob šestih in desetih je sv. maša z dvema blagoslovoma, ob osmih z enim. Ob desetih je slovesna peta sv. maša z leviti. Popoldne ob pol treh so slovesne litanije Matere božje.

16. Dvanajsta nedelja po Binkoštih in god sv. Joahima in Roka. V župni cerkvi je sv. maša ob 6. in 8., ob 10. je pa samo v cerkvi sv. Jožefa.

23. Trinajsta nedelja po Binkoštih. Službe božje v navadnem redu.

24. Sy. Jernej. Ob šestih farna orglana sv. maša.

30. Štirinajsta nedelja po Binkoštih in angelska nedelja. V župni cerkvi sv. maša ob šestih in osmih, ob desetih pa samo v cerkvi sv. Jožefa. Ob osmih je orglana sv. maša po namenu čevljarjskih pomočnikov, združena z običajnim darovanjem.

Sv. maša na Kofcah bo 9. in 23. avg. vedno ob 10. **Shodi cerkvenih organizacij:**

III. red: shod 2., vesoljna odveza 12., 15., 22. in 25. **Dekliška Marijina družba:** shod 16. v Velesovem, skupno sv. obhajilo 30.

Marijina družba za žene: shod in skupno sv. obhajilo 23

Fantovska Marijina družba: skupno sv. obhajilo 2., shod po oznanilu v cerkvi.

Marijina vrtca: shoda po oznanilu v cerkvi.

Mesečna sv. spoved za vse šolske otroke: 22. popoldne ob treh in drugo jutro po osmi sv. maši skupno sv. obhajilo.

Župnijska kronika za junij 1931.

Junija v naši župniji rojenih: 10.

Junija v naši župniji poročeni:

- Schweiger Roman**, predilniški mojster, Tržič 175 in **Runge Hermina**, zasebnica, Tržič - meščanska šola, poročena 7. junija pri frančiškanih v Ljubljani.
- Veber Blaž**, posestnik, Šešče, župnija Sv. Pavel pri Preboldu v lavantinski škofiji in **Mak Marija**, iz istega kraja, poročena 22. junija.
- Janc Valentin**, sodar - delavec, Bistrica 17 in **Meglič Jožef**, kuharica, Puterhof 98, poročena 27. junija v cerkvi sv. Jurija na Bistrici.
- Smolej Jožef**, čevljarjski pomočnik, Tržič 130 in **Kenda Marija**, delavka, Tržič 173, poročena 27. junija.
- Schubert Robert**, elektrikar, Sveta Ana 84 in **Kališnik Ana**, delavka, Tržič 119 poročena 28. junija.
- Blažič Maksimilijan**, tovarniški delavec, Javornik na Gorenjskem, in **Mikič Marija**, delavka, Bistrica 45, poročena 28. junija.
- Pančur Andrej**, delavec, Tržič 13 in **Drakslar Frančiška**, delavka, Tržič 13, poročena 28. junija.

Junija v naši župniji umrli:

- Potočnik Ivana**, hči kovaškega pomočnika, rojena v Tržiču 2. 6. 1931, umrla v Tržiču 131, dne 2. junija.
- Napret Andrej**, posestnik, rojeni pri Sveti Ani dne 25. 11. 1872, umrl pri Sv. Ani 56, dne 15. junija.
- Kvas Jožef**, sin delavca, rojen na Slapu 6. 8. 1928, umrl v Tržiču 127, dne 25. junija.
- Kuhar Pavlina**, delavka, rojena 25. 1. 1899 pri Sv. Lenartu na Koroškem, umrla pri Sveti Ani 33, dne 28. junija.

Junijska poročila od drugod:

- Smolej Peter**, rojen v Tržiču 4. 7. 1908, poročen pri Sv. Blažu v Zagrebu, dne 1. februarja 1931.
- Zaplotnik Jožefa**, hči čevljarja Ivana in Filipine, rojena 1. 3. 1930 v Tržiču št. 202, umrla v ljubljanski bolnici 6. junija.
- Golja Peter**, sin delavca Petra in Marije iz Puterhova, se je rodil v ljubljanski bolnici 19. junija.
- Zaplotnik Ivan**, sin čevljarja Ivana in Filipine iz Tržiča 202, se je rodil v ljubljanski bolnici 20. junija.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.